

Principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Socialtjänstnämndens förslag till principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder godkänns i enlighet med vad som anges i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Bakgrund

Socialtjänstnämnden beslutade den 26 augusti 2003 att godkänna förslaget till ändrade principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder. De gällande förmedlingsprinciperna antogs av kommunfullmäktige 1995 och önskemål om översyn har framhållits från flera stadsdelsnämnder. Skälen till revidering är bl.a. att sedan 1995 har länsstyrelsens möjlighet att utkräva sanktionsavgifter för ej verkställda domar tillkommit samt att staden inlett en stor utbyggnad av bostäder med särskild service enligt LSS. Socialtjänstnämnden föreslår att förmedling även i fortsättningen skall ske genom förmedlingsgrupperna, att uppdraget inte längre omfattar daglig verksamhet enligt LSS och att samma kriterier skall gälla som tidigare med tillägg av sanktionsavgift och domar.

Ärendets beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Katarina-Sofia stadsdelsnämnd, Liljeholmens stadsdelsnämnd och kommunstyrelsens handikappråd.

Stadsledningskontoret instämmer i huvudsak i socialtjänstnämndens förslag. Kontoret anser dock att större hänsyn skall tas till domstolsbeslut. Dom skall prioriteras före den enskildes önskemål att få flytta från en bostad av äldre standard till en fullvärdig bostad. Kontoret anser vidare att det inte är acceptabelt att en nämnd endast planerar och producerar gruppbofasta för att täcka sitt eget behov av bostäder.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anser att rättsläget och den reella möjligheten att flytta från en äldre gruppbostad av icke längre godkänd typ till nyproducerad är oklart. Nämnden menar också att de ekonomiska konsekvenserna av att personer flyttar från äldre till nyproducerade gruppbofasta kan bli stora och att centrala omstruktureringsmedel erfordras.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd anser att bostäder med särskild service enligt LSS måste ses som ett kommunövergripande ansvar och inte leda till att en stadsdels budget får stå för eventuellt underskott när bostäderna ej blir uthyrda. Nämnden anser vidare att det inte går att särskilja personer som fått en gynnande dom från dem som anses ha akut

behov, eftersom en dom innebär att personen har ett akut behov av bostad. Nämnden föreslår att förelägganden från Arbetsmiljöverket att lösa arbetsmiljöproblem inom gruppboendestäder med dålig standard bör tas med som ett kriterium för prioritering. Nämnden anser att det bör övervägas att den nämnd som bygger nya gruppboendestäder ska kunna få ett visst företräde till platserna, då motiveringen att bygga bör öka om byggande nämnds egna behov löses.

Liljeholmens stadsdelsnämnd anser att förmedlingsgrupperna ska avskaffas och att en central förmedlingsgrupp istället ska ansvara för förmedlingen. Nämnden påpekar att ersättningarna till gruppboenden måste täcka kostnaderna för att driva dem.

Kommunstyrelsens handikappråd ställer sig bakom förslaget.

Mina synpunkter

Utbyggnaden av bostäder med särskild service enligt LSS är en mycket viktig fråga för staden. Staden har under en längre tid inte förmått leva upp till de krav som medborgarna kan ställa. Varje stadsdelsnämnd har många icke verkställda beslut om bostad med särskild service enligt LSS och ett flertal personer boende i bostäder av äldre modell och som har rätt att ansöka om fullvärdig bostad. Utbyggnadstakten är dock på gång att höjas betydligt och ett stort tillskott av nya bostäder kommer att komma de närmsta åren.

Systemet med fyra förmedlingsgrupper som förmedlar bostäder med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder syftar till att bostäderna ska förmedlas så rättvist som möjligt över staden. Uppdelningen på fyra olika grupper ska underlätta samverkan mellan närliggande stadsdelsnämnder och samtidigt säkerställa en stor lokal kännedom hos representanterna i förmedlingsgrupperna. I en situation där antalet bostäder att fördela är ytterst litet är det naturligt att legitimiteten i hela systemet ifrågasätts. Jag anser att förmedlingsgrupperna har en viktig roll att spela när nu ett stort antal gruppboendestäder kommer att färdigställas. Uppdelningen i fyra olika geografiska grupper, enligt den modell som anges i socialtjänstförvaltningens förslag, ger de bästa förutsättningarna för en rättvis fördelning.

Gruppboendestäder är gemensamma resurser i staden och för att staden ska kunna leva upp till kraven krävs en stadsövergripande planering och produktion. Det är aldrig acceptabelt att en enskild nämnd planerar och producerar bostäder enbart för att täcka sitt eget behov. Den enskildes aktuella behov skall väga tyngst vid prioritering av bostäder, oavsett var i staden man bor. I övrigt är det nödvändigt att gemensamma, tydliga principer gäller för förmedlingsgruppernas arbete. Följande rangordning ska gälla för kriteriernas prioritetsordning:

1. Den enskildes aktuella behov
2. Sanktionsavgift
3. Behov av kvalificerat bemötande eller särskild kompetens t.ex. vid olika diagnoser eller beteendestörningar
4. Domstolsbeslut
5. Eget önskemål att flytta till fullvärdig bostad från bostad enligt äldre modell

Flera remissinstanser nämner de ekonomiska förutsättningarna kring utbyggnaden av gruppboendestäder enligt LSS. Finansieringsfrågorna ingår dock i den översyn av resursfördelningssystemet som pågår inom stadsledningskontoret och får därför inte bli styrande för utbyggnaden av gruppboendestäder.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Socialtjänstnämndens förslag till principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder godkänns i enlighet med vad som anges i denna promemoria.

Stockholm den 13 maj 2004

MARGARETA OLOFSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Mikael Söderlund* (båda m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. förmedlingsgrupperna utgår och hela staden används som geografiskt område
2. i övrigt besluta godkänna principerna för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder
3. därutöver anföras

Stockholm är en stad. Att dess medborgare behandlas lika, oavsett stadsdelstillhörighet, måste vara en självklarhet. Detta gäller inte minst funktionshindrade, som ofta upplever en form av ”stadsdelsarrest” och bristande valfrihet i sin vardag.

Staden bör också ses som en gemensam resurs när det gäller förmedlingen av bostäder enligt LSS. Behovet av en bostad med särskild service måste alltid vara styrande, inte om den sökande bor i Liljeholmen, Kista eller Östermalm.

Dagens system med fyra geografiskt indelade förmedlingsgrupper skall avskaffas och ersättas av en central bostadsförmedlingsfunktion. En sådan ordning ökar möjligheterna till en likvärdig prövning av samtliga ansökningar, och minskar risken för den enskilde att diskrimineras av rent geografiska skäl.

Den viktigaste förutsättningen för att ansökningarna ska kunna behandlas rättvist är dock att det finns tillräckligt många bostäder att förmedla. Fortfarande finns det, trots en utbyggnaden, köer till gruppboende. Bristen på platser leder bland annat till att unga vuxna tvingas bo kvar på elevhem, trots att de behöver få bo med andra vuxna människor i gruppboende. Andra bor kvar hemma hos sina föräldrar. Köerna måste byggas bort. Den enskilda skall själv få välja var man önskar bo.

ÄRENDET

Socialtjänstnämnden beslutade den 26 augusti 2003 att godkänna förslaget till ändrade principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder. De gällande förmedlingsprinciperna antogs av kommunfullmäktige 1995 och önskemål om översyn har framhållits från flera stadsdelsnämnder. Skälen till revidering är bl.a. att sedan 1995 har länsstyrelsens möjlighet att utkräva sanktionsavgifter för ej verkställda domar tillkommit samt att staden inlett en stor utbyggnad av bostäder med särskild service enligt LSS. Socialtjänstnämnden föreslår att förmedling även i fortsättningen skall ske genom förmedlingsgrupperna, att uppdraget inte längre omfattar daglig verksamhet enligt LSS och att samma kriterier skall gälla som tidigare med tillägg av sanktionsavgift och domar.

Socialtjänstnämnden beslutade den 26 augusti 2003 följande

1. Socialtjänstnämnden beslutar att för egen del godkänna dessa principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till funktionshindrade personer.
2. Socialtjänstnämnden översänder ärendet till kommunstyrelsen för godkännande.

Reservation anfördes av vice ordföranden *Peter Lundén-Welden m.fl.* (m) och ledamöterna *Ann-Katrin Åslund m.fl.* (fp), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden *Margareta Olofsson* (v), ledamöterna *Monika Lindh m.fl.* (s) och ledamoten *Christer Öhgren* (mp), bilaga.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande från den 22 maj 2003 är i huvudsak av följande lydelse.

Förslag till förmedlingsmodell

Indelning och arbetsordning för grupperna

De fyra förmedlingsgrupperna föreslås ha följande geografiska indelning.

Sydvästgruppen: Hägersten, Liljeholmen, Älvsjö och Skärholmen

Sydostgruppen: Farsta, Enskede-Årsta, Skarpnäck och Vantör

Innerstadgruppen: Kungsholmen, Katarina- Sofia, Maria-Gamla stan, Norrmalm och Östermalm

Västerortsgruppen: Kista, Hässelby-Vällingby, Bromma, Spånga-Tensta och Rinkeby

En stadsdelsförvaltning i gruppen utses till sammankallande, varje stadsdelsförvaltning utser och har en representant i gruppen. Resp. biståndsbedömare ska ha god kännedom om de personer som har beslut/ lämnat intresseanmälan om bostad med särskild service och ska ha mandat att fatta beslut om erbjudande av sådan bostad. Biståndsbedömaren ska även känna till egna stadsdelsförvaltningens utbud av bostäder med särskild service.

- ? Förmedlingsgruppen har fasta möten en gång i månaden. Förmedlingsgruppen har kunskap om områdets samlade utbud av lediga platser i bostad med särskild service och förmedlar dessa.

- ? Förmedlingsgruppen för protokoll över vilka anvisningar som gjorts.
- ? Förmedlingsgruppen förmedlar endast platser där staden är huvudman.
- ? Om den enskilde har önskemål att flytta utanför "egna" geografiska området tar beslutande biståndsbedömare kontakt med respektive sammankallande i det område önskemålet gäller.
- ? För särskilda behovsgrupper såsom personer med hjärnskada, med autism eller Asperger har stadsövergripande förmedlingsgrupper bildats där alla fyra geografiska grupper är representerade.
- ? Stadsdelsförvaltning som önskar erbjuda plats utanför staden handlägger själv ärendet.

Kriterier för prioritering vid erbjudande av bostad med särskild service

1. Den enskildes aktuella behov:

- akut omvårdnads- och bostadsbehov (nuvarande bostad t.ex. föräldrahem klarar inte omvårdnaden, åldriga föräldrar,)
- omfattande behov av stöd tillsyn och omvårdnad som inte tillgodoses i nuvarande bostad (förändrat behov av stöd och omvårdnad, behov av högre bemanning eller olämplig bostad t.ex. sjukhem)

2. Sanktionsavgift

3. Behov av kvalificerat bemötande eller särskild kompetens t.ex. vid olika diagnoser eller beteendestörningar

4. Eget önskemål att flytta till fullvärdig bostad från bostad enligt äldre modell

5. Dom

Största möjliga hänsyn ska alltid tas till den enskildes önskemål om bostadens utformning och läge.

I frågor som rör större områden med flera projekt i nyproduktion måste samråd ske mellan de sammankallande i samtliga förmedlingsgrupper. Det gäller också vid prioritering till bostäder med särskild inriktning mot grupper som kräver särskild kompetens eller utformning av bostaden. Exempel på sådana grupper är personer med förvärvat hjärnskada och personer med diagnoser som autism, Aspergers syndrom eller liknande.

För beslut vid eventuella tvister eller andra frågor som inte kan lösas av de förmedlingsansvariga bör utses en grupp av 4-5 beställarchef. Gruppen sammankallas vid behov.

Socialtjänstförvaltningens kommentarer till förslaget

Socialtjänstförvaltningen föreslår att förmedlingsgrupperna behålls och får tydligt mandat att erbjuda bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder som ingår i personkretsarna 1-2. Den kritik som på senare år framförts om att förmedlingsgrupperna "inte fungerar" torde huvudsakligen gälla att mycket få förmedlingar gjorts. Detta i sin tur har berott på att grupperna haft ytterst få bostäder att förmedla eftersom utbyggnadstakten har varit mycket låg. När nu en större mängd bostäder färdigställs kommer gruppernas arbete att få stor betydelse.

Principen att den enskildes aktuella behov är avgörande för turordningen föreslås kvarstå oförändrad. Någon kö ordnad efter kötid finns inte. Enligt riktlinjerna ska insats inte beviljas om den inte kan tillgodoses inom "rimlig tid". Med rimlig tid menas, enligt stadens riktlinjer, tre månader. Om en ledig bostad inte bedöms bli tillgänglig inom denna tid ska ansökan avslås oavsett att den enskilde har behov av en sådan bostad. Ett positivt beslut kan, paradoxalt nog, vara till nackdel för den enskilde, så länge insatsen inte kan tillgodoses.

Ett avslagsbeslut kan överklagas till länsrätten som kan ge stadsdelsnämnden ett föreläggande i form av en för den enskilde positiv dom. Eftersom länsstyrelserna konstaterat att förekomsten av en dom inte lett till bättre hörsamhet från vissa kommuner, s.k. domstolstrots, har sedan 1 juli 2002 en ny lag instiftats som ger länsstyrelserna rätt att utdöma sanktionsavgift på mellan 10 000 och 1 000 000 kronor. Det bedöms nödvändigt att den stadsdelsnämnd som har ådömts en väsentlig sanktionsavgift ges möjlighet att tillgodose den aktuella personens bostadsbehov med viss prioritet. Detta är dock det enda avsteg som föreslås gälla från principen att den enskildes behov är avgörande.

Personer som bor i gruppboende av äldre utformning, där den boende inte har egen fullvärdig bostad utan endast eget, ibland väldigt litet, rum och delar kök och hygienutrymme med andra, har enligt lag rätt att få flytta till gruppboende med egen fullvärdig bostad som kompletteras med gemensamma utrymmen. Eftersom ca hälften av bostäderna med särskild service i Stockholm utgörs av gruppboende av denna äldre, inte längre godkända typ, finns det ett ökande tryck från stadsdelsnämnderna att ersätta dem med nyproducerade bostäder. När en bostad enligt gamla normen blir ledig kan det vara svårt att hitta ny hyresgäst. Verksamheten måste då bedrivas med färre boende än avsett vilket ger högre kostnader.

Socialtjänstförvaltningen märker att en stor andel av de gruppboestäder som produceras planeras som evakuering av grupper av personer från bostäder av äldre norm. Det finns då en risk att personer, som bor hos anhöriga och som har fått vänta många år på bostad med särskild service inte kommer ifråga nu heller. Det är socialtjänstförvaltningens åsikt att personer som bor i gruppboende av äldre norm trots allt har en bättre bostadssituation än de som helt saknar bostad med särskild service. I ett mindre antal fall har gruppboendet av äldre norm dömts ut som otjänlig t.ex. på grund av mögelskador eller annan hälso- eller arbetsmiljörisk. Då måste givetvis evakuering prioriteras. Men det får inte betraktas som normalt att producera nya gruppboestäder för att i första hand ersätta befintliga som har en sämre standard men ändå fungerar. Om så sker kommer det under många år uppdämda behovet av bostad med särskild service inte att kunna tillgodoses inom en femårsperiod vilket utlovats.

I tider när kostnader för service och omsorg ökar mer än tillgängliga resurser medger kommer ändå förvaltningarna i första hand att sträva efter att tillgodose de egna behoven. Detta leder ibland till att representanterna i förmedlingsgrupperna utsätts för pressen att i försöka göra avsteg från de gemensamma förmedlingsprinciperna. Om en sådan situation uppstår som inte kan avgöras inom gruppen behöver det finnas en beslutsför, överställd grupp av verksamhetsansvariga beställarchefer som tillsammans får lösa tvisten.

Synpunkter från stadsdelsförvaltningarna

Vem som har rätt att besluta om vilka personer som ska prioriteras för förmedling till en viss bostad har varit föremål för åtskilliga diskussioner under senare år. Ett utkast till förnyade förmedlingsprinciper har vid två tillfällen sänts till stadsdelsförvaltningarna för synpunkter. Dessa har huvudsakligen inarbetats.

Majoriteten av verksamhetsansvariga accepterar att ansvaret är gemensamt och att alla solidariskt måste bidra till att personer med behov av boende med särskilt stöd får detta. De krav som från vissa håll ställs på att den stadsdel som bygger ut ska få bereda egna invånare boende med förtur är förståelig men det är svårt att göra detta till en princip med generell verkan.

Många synpunkter avser ekonomiska frågor, t.ex. om hur stimulansmedlen bör användas. Dessa problem får avhandlas i annat sammanhang.

Några yttranden handlar om att de föreslagna principerna borde göras tydligare. Den arbetsgrupp som ansvarat för revideringen har dock kommit fram till att detta inte låter sig göras. Det ligger alltid enskilda handläggares bedömningar av enskilda människors unika behov till grund för besluten och det går inte att förutse alla situationer i den här typen av övergripande riktlinjer.

Socialtjänstförvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att i ärendet redovisade förslag till förmedlingsprinciper godkännes av socialtjänstnämnden och överlämnas till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

REMISSER

Ärendet om principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret samt Hässelby-Vällingby, Katarina-Sofia samt Liljeholmens stadsdelsnämnder.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande från den 25 november 2003 är i huvudsak av följande lydelse.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret instämmer i huvudsak i socialtjänstnämndens förslag till principer för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder. Stadsledningskontoret konstaterar att eftersom efterfrågan på nya gruppboendestäder är stor och tillgången begränsad finns det behov av att staden har gemensamma förmedlingsprinciper. För att stimulera utbyggnaden av gruppboenden avsattes i boksluten 2000 och 2001 sammanlagt 295,5 mkr för stimulansbidrag till om- och nybyggnation inom omsorg om funktionshindrade. Detta har bidragit till att flera nya lägenheter vid gruppboendestäder tillkommit och planering av flera nya bostäder pågår.

Stadsledningskontoret har uppmärksammat att viljan att planera och producera gruppboendestäder ibland kan vara beroende av nämndens egna behov av platser i gruppboendestäder eller att nämndens beräkningar visar att driftkostnaderna inte täcks av omsorgsnivåschablonen. Kontoret vill påpeka att gruppboendestäder är gemensamma resurser i staden och därför är det helt oacceptabelt att en nämnd endast planerar och producerar gruppboendestäder för att täcka sitt eget behov av bostäder. Finansieringsfrågorna ingår i den översyn av resursfördelningssystemet som pågår inom stadsledningskontoret och får därför inte bli styrande för utbyggnaden av gruppboendestäder. Stadsledningskontoret anser det vara ytterst viktigt att fördelningen av gruppboendestäder utgår från fastställda principer.

Kriterierna för prioritering av förmedling rangordnas efter den enskildes aktuella behov, sanktionsavgift, behov av kvalificerat bemötande eller särskild kompetens, eget önskemål att flytta till en fullvärdig bostad och dom. Stadsledningskontoret instämmer i att den enskildes aktuella behov skall väga tyngst vid prioritering av bostäder. Det kan t.ex. gälla personer som har akut omvårdnads- och bostadsbehov eller så omfattande behov av stöd, tillsyn och omvårdnad att det inte kan tillgodoses i den nuvarande bostaden. Stadsledningskontoret anser dock att ett avsteg från principen skall göras om en nämnd har dömts betala en väsentlig sanktionsavgift.

Stadsledningskontoret anser det vara mycket positivt att de fyra sammankallande i förmedlingsgrupperna skall samråda när det gäller förmedling av bostäder med särskild inriktning t.ex. för personer med hjärnskada eller Aspergers syndrom. Behovet av gruppboendestäder med särskild inriktning är stort och därför är det viktigt att förmedlingen omfattar samtliga förmedlingsgrupper.

Stadsledningskontoret anser att större hänsyn skall tas till domstolsbeslut. Dom skall prioriteras före den enskildes önskemål att få flytta från en bostad med äldre standard till en fullvärdig bostad. Stadsledningskontoret konstaterar att en stor andel av de gruppboendestäder som planeras eller har producerats går till att ersätta bostäder av äldre standard. Även stadsledningskontoret anser att personer boende i en gruppboendestad av äldre standard kan ha bättre bostadssituation än de som helt saknar boende. Domstolsbeslut måste därför prioriteras före ersättning av bostäder av äldre standard.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade den 25 november 2003 att

1. återge stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. därutöver anföra

Rättsläget och den reella möjligheten att flytta från en äldre gruppboendestad av icke längre godkänd typ till nyproducerad gruppboendestad är oklar.

Det gäller också de ekonomiska konsekvenserna för ett äldre gruppboende om personer vid dessa flyttar till nyproducerade gruppboendestäder, utan att någon ny person flyttar in i ”det äldre”.

Kostnaden vid dessa äldre gruppboende av icke längre godkänd typ kan då bli orimligt stor för en enskild stadsdelsnämnd, varför centrala omstruktureringsmedel erfordras.

Reservation anfördes av vice ordförande *Dennis Brinkeback* (kd), ledamot *Catharina Hillerström m fl* (m) och ledamot *Helen Jäderlund Eckardt* (fp), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av ledamot *Catharina Hillerström Vagli m fl* (m), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av ledamot *Helen Jäderlund Eckardt m fl* (m) och vice ordförande *Dennis Brinkeback* (kd), bilaga.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande från den 25 november 2003 är i huvudsak av följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning är positiv till samverkan över stadsdelsgränserna för bl.a. ett bättre resursutnyttjande och ett ökat utbud av bostäder till målgrupper med specifika behov.

Förvaltningen anser det bra att stadsövergripande förmedlingsgrupper, där alla fyra geografiska områdena är representerade, bildas för särskilda behovsgrupper såsom personer med hjärnskada, med autism och Aspergers syndrom.

Den enskildes aktuella behov ska vara avgörande för prioritering till bostad och inte turordning enligt kötid. Viss prioritet och möjlighet att tillgodose de beslut om bostad bör ges till den stadsdel som dömts sanktionsavgift efter domslut i länsrätten.

Stadsdelen är tveksam till förslaget att boende i ej fullvärdiga gruppboende generellt ska lägprioriteras vid ledig plats i nya gruppboende. Med tanke på det kända budgetläget måste alla tillfällen till kostnadsbesparande åtgärder vidtas. När plats blir ledig i ett ej fullvärdigt gruppboende och inte tas i anspråk av ny hyresgäst blir det oerhört kostsamt för stadsdelen att fortsätta driva verksamhet och naturligt att överväga möjligheter att erbjuda bostäder inom nyproduktion för att minska kostnaderna.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd beslutade den 20 november 2003 att som svar på remissen anföra förvaltningens tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av stadsdelsnämnden enligt följande.

En utbyggnad av bostäder med särskild service enligt LSS måste ses som ett kommunövergripande ansvar och inte leda till att en stadsdels budget får stå för eventuellt underskott, när bostäderna ej blir uthyrda.

Katarina-Sofia stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande från den 31 oktober 2003 är i huvudsak av följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter

I föreliggande förslag bibehålls de fyra förmedlingsgrupperna och förslaget är också att dessa ska arbeta på ungefär samma sätt som tidigare. Uppdraget har dock begränsats till att endast omfatta förmedling av bostäder för personer tillhörande LSS personkrets 1 och 2. Daglig verksamhet ska alltså inte längre förmedlas.

Under senare år har i praktiken daglig verksamhet inte heller förmedlats av förmedlingsgrupperna, varför förvaltningen stöder det förslaget.

Kriterier för prioritering vid erbjudande av bostad ska vara

1. Den enskildes aktuella behov
 - akut omvårdnads- och bostadsbehov
 - omfattande behov av stöd, tillsyn och omvårdnad som inte tillgodoses i nuvarande bostad
2. Sanktionsavgift
3. Behov av kvalificerat bemötande eller särskild kompetens
4. Eget önskemål om att flytta från en bostad enligt äldre modell till en fullvärdig bostad
5. Dom

De fem kriterierna är rangordnade. Stadsdelsförvaltningen anser att det inte går att särskilja personer som har fått en gynnande dom från dem som anses ha akut behov av bostad, eftersom en dom innebär att personen har ett akut behov av bostad.

Arbetsmiljöverket förelägger ibland ansvarig nämnd att lösa arbetsmiljöproblem inom gruppboendestäder med dålig standard. Sådana förelägganden bör också tas med i prioriteringen.

Förvaltningen stöder förslaget att sammankallande i samtliga förmedlingsgrupper ska samråda när det gäller större områden med flera projekt i nyproduktion och när det gäller prioritering till bostäder med särskild inriktning.

Dock anser förvaltningen att det bör övervägas om inte den nämnd som bygger nya gruppboendestäder ska kunna få ett visst företräde till platserna. Som regel behöver den egna nämnden inte samtliga bostäder i en nybyggd gruppboendestad, men motiveringen att bygga ökar om byggande nämnd därmed kan lösa även egna behov. Det kan inte vara rimligt att en nämnd som har personer i kö till gruppboendestad och som bygger en ny gruppboendestad får se samtliga platser fyllas av personer från andra delar av staden. Den stadsdelsnämnd inom vilken en gruppboendestad är belägen tar över allt ansvar för de personer som flyttar in i gruppboendestaden oavsett varifrån personerna flyttar. Förvaltningen stöder förslaget att eventuella tvister som inte kan lösas av de förmedlingsansvariga hänskjuts till en grupp med fyra till fem beställarchef, som får ta beslut i frågan.

Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade den 27 november 2003 att översända nedanstående som svar på remissen.

Liljeholmens stadsdelsnämnd anser att förmedlingsgrupperna ska avskaffas och att istället hela staden används som geografiskt område med en centralt placerad förmedlingsgrupp. I övrigt tillstyrks förslagen.

Staden bör ses som en enhet med en gemensam resurs när det gäller förmedling av bostäder enligt LSS. Behovet av bostad med särskild service måste alltid vara styrande oavsett var i Stockholm den funktionshindrade bor. Det är en självklarhet att Stockholms stads medborgare ska behandlas lika, oavsett stadsdelstillhörighet. Detta gäller inte minst funktionshindrade, som inte ska drabbas av någon form av stadsdelsarrest och bristande valfrihet i sin vardag på grund av kommunens val av organisation. Med förmedlingsgrupper bör därför avskaffas och ersättas av en central förmedling. En sådan ordning ökar möjligheterna till en likvärdig prövning av samtliga ansökningar och minskar risken för den enskilde att diskrimineras av rent geografiska skäl.

Den viktigaste förutsättningen är dock att det finns bostäder att förmedla. Fortfarande finns det köer till gruppboende. Dessa köer måste byggas bort. Liljeholmen har tagit ett flertal initiativ för att minska kön. Den enskilde ska själv ha ett inflytande över var han/hon ska bo. Det är samtidigt viktigt att påpeka att ersättningarna till gruppboenden måste täcka kostnaderna för att driva dem. Det är inte längden hållbart låta andra verksamheter inom stadsdelarna bidra till att täcka underskott som beror på att utbyggnaden av gruppboendena inte finansierats fullt ut.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande *Magnus Hellström m.fl.* (m), bilaga.

Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande från den 30 oktober 2003 är i huvudsak av följande lydelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Liljeholmens stadsdelsförvaltning tillstyrker, i rådande tider av bostadsbrist, Socialtjänstförvaltningens förslag till beslut. Stadsdelsförvaltningen anser dock att ansvaret för förmedling av bostäder med särskild service enligt LSS framledes och när tillgången av bostäder har ökat bör ske genom en för staden gemensam och centralt placerad förmedlingsgrupp. En förmedling med en specialiserad kompetens och med total överblick av stadens utbud av boenden effektiviserar och gör förmedlingen mer rättssäker. Då ingen koppling till den egna stadsdelens placeringsbehov i så fall skulle finnas, kan handläggningen göras mer oberoende än som är fallet idag. Genom att handläggare på stadsdelarna samtidigt frigörs från den tidskrävande förmedlingsuppgiften kan tyngdpunkten i högre grad läggas vid utredningen. Malmö stad kan nämnas som ett bra exempel där en gemensam förmedlingsgrupp är etablerad.

Förvaltningen vill också peka på vikten av att verksamheterna vid bostäder med särskild service finansieras fullt ut. I dagsläget drabbas den stadsdel som tagit på sig ett ansvar för utbyggnad ekonomiskt. De personer som genom förmedlingsgruppernas försorg flyttar in i de nya bostäderna skrivs in i den stadsdel bostaden är belägen. Stadsdelen har därmed kostnadsansvaret för vårdinsatser och sysselsättning.

Kommunstyrelsens handikappråd beslutade den 31 mars 2004 att ställa sig bakom förslaget.

Reservation anfördes av ledamöterna *Gunilla Reuterskiöld* (fp) och *Svante Erlandsson* (m), bilaga.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänstnämnden

Reservationen av vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) och ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) är av följande lydelse.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. Förmedlingsgrupperna utgår och hela staden används som geografiskt område.
2. Principerna för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder godkänns.
3. Ärendet översänds till kommunstyrelsen för godkännande.
4. Därutöver anför följande;

Stockholm är en stad. Att dess medborgare behandlas lika, oavsett stadsdelstillhörighet, måste vara en självklarhet. Detta gäller inte minst funktionshindrade, som ofta upplever en form av "stadsdelsarrest" och bristande valfrihet i sin vardag.

Staden bör också ses som en gemensam resurs när det gäller förmedlingen av bostäder enligt LSS. Behovet av en bostad med särskild service måste alltid vara styrande, inte om den sökande bor i Liljeholmen, Kista eller Östermalm

Dagens system med fyra geografiskt indelade förmedlingsgrupper skall avskaffas och ersättas av en central bostadsförmedling. En sådan ordning ökar möjligheterna till en likvärdig prövning av samtliga ansökningar och minskar risken för den enskilde att diskrimineras av rent geografiska skäl.

Den viktigaste förutsättningen för att ansökningarna ska kunna behandlas rättvist är dock att det finns tillräckligt många bostäder att förmedla. Fortfarande finns det, trots en utbyggnad, köer till gruppboende. Bristen på platser leder bland annat till att unga vuxna tvingas bo kvar på elevhem, trots att de behöver få bo med andra vuxna människor i gruppboende. Andra bor kvar hemma hos sina föräldrar. Köerna måste byggas bort. Den enskilde skall själv få välja var man önskar bo.

Det särskilda uttalandet av ordföranden Margareta Olofsson (v), ledamöterna Monika Lindh m fl (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) är av följande lydelse.

Att inte kunna flytta hemifrån när man har blivit vuxen på grund av sin funktionsnedsättning försvårar ett normalt mognande. Därför anser vi att det är mycket angeläget att förslaget om kriterier tänks över för att en prioritering vid erbjudande av bostad med särskild service även bör inkludera unga vuxna med behov av eget och självständigt boende.

Vi vill lyfta fram normaliseringsprincipen för unga vuxna med funktionsnedsättningar, där självständigheten måste väga tyngre än föräldrars förmåga att tillgodose tillsyn och omvårdnad. Vi har sett att unga personer med funktionsnedsättningar har stora svårigheter att få tillgång till anpassade bostäder när de vill flytta hemifrån.

Socialtjänsten torde kunna medverka till att unga personer med funktionsnedsättningar får sina behov tillgodosedda på ett bättre sätt. Detta bör alltså uppmärksammas i ärendet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservationen av vice ordförande Dennis Brinkeback (kd), ledamot Catharina Hillerström m fl (m) och ledamot Helen Jäderlund Eckardt (fp), är av följande lydelse.

Vi reserverar oss mot beslutet då vi yrkade att nämnden skulle besluta följande:

1. Förmedlingsgrupperna utgår och hela staden används som geografiskt område.
2. Principerna för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder godkänns.

Det särskilda uttalandet av ledamot Catharina Hillerström Vagli m fl (m) är av följande lydelse.

Stockholm är en stad och följaktligen bör dagens system med fyra geografiskt indelade förmedlingsgrupper avskaffas och ersättas av en central bostadsförmedling. Detta för att öka möjligheterna till en likvärdig prövning av samtliga ansökningar så att risken minskas för den enskilde att diskrimineras av geografiska skäl.

Alla medborgare ska behandlas lika oavsett var i staden den enskilde bor och staden bör ses som en gemensam resurs när det gäller förmedling av bostäder enligt LSS. Behovet av en bostad med särskild service måste alltid vara styrande, inte den sökandes stadsdelstillhörighet.

Det särskilda uttalandet av ledamot Helen Jäderlund Eckardt m fl (m) och vice ordförande Dennis Brinkeback (kd) är av följande lydelse.

Stockholm är en stad. Att dessa medborgare behandlas lika, oavsett stadsdelstillhörighet, måste vara en självklarhet.

Detta gäller inte minst funktionshindrade, som ofta upplever en form av ”stadsdelsarrest” och bristande valfrihet i sin vardag.

Staden bör också ses som en gemensam resurs när det gäller förmedlingen av bostäder enligt LSS. Behovet av bostad med särskild service måste alltid vara styrande.

Dagens system med fyra geografiskt indelade förmedlingsgrupper ska avskaffas och ersättas av en central bostadsförmedling. En sådan ordning ökar möjligheterna till en likvärdig prövning av samtliga ansökningar och minskar risken för den enskilde att diskrimineras av rent geografiska skäl.

Den viktigaste förutsättningen för att ansökningarna ska kunna behandlas rättvist är dock att det finns tillräckligt många bostäder att förmedla. Fortfarande finns det köer till gruppboende och dessa köer måste byggas bort.

Liljeholmens stadsdelsnämnd

Det särskilda uttalande av vice ordförande Magnus Hellström m.fl. (m) är av följande lydelse.

Ett vettigt samarbete mellan stadsdelsnämnderna har varit svårt att åstadkomma. Dessutom pågår en svår diskussion om huruvida stadsdelsnämnder med många bostäder med särskild service får fullgod kostnadsersättning för dessa. Allt detta drabbar i slutändan endast funktionshindrade. Vi anser att det viktigaste är att funktionshindrade får den hjälp och stöd som behövs, och därför är det enda vettiga att centralisera handikappomsorgen. Handikappomsorgen omfattar få individer men har stora kostnader. En central förvaltning skulle ha helt andra marginaler och resurser att tillgodose funktionshindrades behov än vad en liten stadsdelsnämnd har. En central förvaltning kan också göra administrativa samordningsvinster, vilka ger mindre

pengar till byråkrati och mer till verksamheten. Förmedlingen bör ske genom en för staden gemensam och centralt placerad organisation.

Kommunstyrelsens handikappråd

Reservationen av ledamoten Gunilla Reuterskiöld (fp) och ledamoten Svante Erlandsson (m) är av följande lydelse.

Kommunstyrelsens handikappråd föreslås besluta följande.

1. Förmedlingsgrupperna utgår och hela staden används som geografiskt område.
2. Principerna för förmedling av bostad med särskild service enligt LSS till personer med funktionshinder godkänns.
3. Ärendet översänds till kommunstyrelsen för godkännande.
4. Därutöver anføres följande;

Stockholm är en stad. Att dess medborgare behandlas lika, oavsett stadsdelstillhörighet, måste vara en självklarhet. Detta gäller inte minst funktionshindrade, som ofta upplever en form av ”stadsdelsarrest” och bristande valfrihet i sin vardag.

Staden bör också ses som en gemensam resurs när det gäller förmedlingen av bostäder enligt LSS. Behovet av en bostad med särskild service måste alltid vara styrande, inte om den sökande bor i Liljeholmen, Kista eller Östermalm

Dagens system med fyra geografiskt indelade förmedlingsgrupper skall avskaffas och ersättas av en central bostadsförmedling. En sådan ordning ökar möjligheterna till en likvärdig prövning av samtliga ansökningar och minskar risken för den enskilde att diskrimineras av rent geografiska skäl.

Den viktigaste förutsättningen för att ansökningarna ska kunna behandlas rättvist är dock att det finns tillräckligt många bostäder att förmedla. Fortfarande finns det, trots en utbyggnad, köer till gruppboende. Bristen på platser leder bland annat till att unga vuxna tvingas bo kvar på elevhem, trots att de behöver få bo med andra vuxna människor i gruppboende. Andra bor kvar hemma hos sina föräldrar. Köerna måste byggas bort. Den enskilde skall själv få välja var man önskar bo.